

Et smil over jorden

ÅND FÅR MENING: Trio Mediæval – Linn Andrea Fuglseth, Anna Maria Friman og Jorunn Lovise Husan – synger denne intelligente og milde musikken tilbake til oss, de «kroppsliggjør» hellige ord, slik at ånd får mening. Foto: 2L

Kan det hende at den store interessen for 1400-tallsmusikk har med at den gamle tiden ikke var så forskjellig fra vår å gjøre?

ANMELDELSE

OLAV EGIL AUNE

olave@vl.no

Prøv for all del tanken. Jeg ser det nå, da den mildt sagt fabelaktige Trio Mediæval er ute med musikk som er skrevet i begynnelsen av det 15. århundre.

«Tidløs musikk», står det i teksten som følger med. Jeg vil heller si at den er så inkarnert i sin egen tid at den blir aktuell for oss – i dette tilfellet en lovsang og en bønn, en messe rundt jomfru Maria, som ikke nøyer seg med å være «en stille sang i deres hjerter», som enkelte særlig «åndelige» vil ha det til, men en lovsang som fordrer at sjel og legeme er i virksomhet. Takkens tegn i inkarnasjonens religion.

Om musikk kunne være flammer, er det slik det høres ut. Det blafrer og lyser opp. Riktignok – ja i det stille.

Sprudlende liv

Det er dette Trio Mediæval synger sprudlende liv i på dette albumet. Det kalles for Old

Hall-manuskriptet. Det var godt brukt før det forsvant inn i historien, og først dukket opp igjen noen hundre år senere, det er 600 år gammelt.

Til tross for at manuskriptet, som består av 150 deler, er den største samlingen fra engelsk høymiddelalder, har det ikke den utbredelse det skulle ha. Grunnen er kanskje at det er bare trestemmig, for det meste. Altså perfekt for Trio Mediæval.

Størsteparten av samlingen består av Gloria- og Credo-satter og motetter. Trioen har benyttet anledningen til å tilføye et lite orgel – organetto (nydelig spilt av Catalina Vicens) – som rammer inn musikken.

Nå og da

Hva er det som er så likt nå – og da? 1400-tallet var en kaotisk tid i Europa, svartedauden rev verden i stykker. På begynnelsen av 1400-tallet da Old Hall-manuskriptene ble til, hadde Europas befolkning sunket med 50 prosent, og det fortsatte å synke. I 1430 var folketallet opp til 70 prosent mindre det var på slutten av 1200-tallet.

Album

An Old Hall Ladymass
TRIO MEDIÆVAL,
CATALINA VICENS
(ORAGANETTO)

Plateselskapet 2 L – 175

Men musikken døde ikke, den lød som oppmuntring fra klostre og kirker og langs landevegen. Og som klagesanger. Vi har også vært gjennom en pest, samfunnet vårt vakler i kriser og krig. Og likevel synges og spilles det. Ja, nettopp derfor synges det og spilles det.

Forskjellen er bare at i middelalderen var Gud et alminnelig begrep. Dagene ble holdt sammen av sentrale krefter, kristendommen, formet av alle de som arbeidet med kirkens formål – klostrene blomstret og kunnskap og kunst ble lokket frem. Der er ikke vi.

Muskelsterkt og mildt

Trio Mediæval synger som om det er slik. De synger denne

LYSER OPP. – Om musikk er flammer, er det slik det høres ut. Det blafrer og lyser opp, skriver Olav Egil Aune om Trio Mediæval. Foto: Morten Lindberg

milde musikken tilbake til oss, de «kroppsliggjør» hellige ord, slik at ånd får mening. Vi trenger det. Mer enn en anledning til å nære intellektet, var messen en tid for å påkalle den mystiske tilstedeværelsen og avdekke Gud med takkesang.

For denne 600 år gamle musikken, som er så inspirerende i dag – og ikke minst når Trio Mediæval synger den – avdekker strukturer som hører

selve menneskets væren til. Skal jeg bli aldri så lite høystemt vil jeg si at det er som et smil som er spredd over jorden. For sangene fulgte også pilegrimene slik de krysset kontinentet i sitt edderkoppnett av stier og veger. Slik ble de lagret. Slik også.

Og for all del, Lindberg Lyd står nok en gang for tindrende klar og musikalsk lyd. Blir det Grammy – oppmerksomhet i år også?